

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z PRZYRODY

Przedmiotowe Zasady Oceniania polegają na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych, które wynikają z programu nauczania oraz formułowania oceny.

Dzięki PZO możemy uzyskać informację o poziomie osiągnięć edukacyjnych ucznia i jego postępach w nauce.

I. CELE NAUCZANIA PRZYRODY

Celem nauczania przyrody w szkole podstawowej jest:

- zainteresowanie światem, jego różnorodnością,
- wskazywanie zależności istniejących w środowisku przyrodniczym,
- kształtowanie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych,
- ukazywanie współzależności człowieka i środowiska.

II. PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA - ZAŁOŻENIA

- Do zadań nauczyciela należy bieżące, śródroczne, końcowo roczne ocenianie i klasyfikowanie uczniów według skali przyjętej w szkole jak również warunki poprawiania oceny.
- Przedmiotem oceny są: wiadomości i umiejętności przedmiotowe oraz ponadprzedmiotowe, postawy i wartości kształtowane w procesie dydaktycznym.
- Ocena ucznia powinna być oceną wspierającą w osiąganiu celów, motywującą ucznia do dalszej pracy i diagnozującą jego osiągnięcia.

III. CELE

Celem PZO jest:

- dostarczenie informacji o stopniu opanowania wiedzy i umiejętności uczniowi, jego rodzicom oraz nauczycielowi, poprzez ocenę wiadomości i umiejętności ucznia,
- wykrywanie braków w wiedzy i umiejętnościach oraz pokazywanie sposobów ich likwidacji,
- motywowanie ucznia do systematycznej pracy,
- umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

IV. OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW NA LEKCJACH PRZYRODY

Ocena ucznia powinna być oceną wspierającą w osiąganiu celów, motywującą ucznia do dalszej pracy i diagnozującą jego osiągnięcia.

Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie:

Wiadomości

- uczeń zna i rozumie zależności występujące w przyrodzie
- charakteryzuje poziomy życia - wskazuje i ocenia zmiany w środowisku pod wpływem działalności człowieka
- zna podstawowe pojęcia biologiczne
- opisuje budowę i czynności życiowe organizmów żywych
- zna zasady zdrowego stylu życia

Umiejętności

- rozumie podstawowe pojęcia biologiczne
- orientuje się na mapie i w terenie
- obserwuje i opisuje środowisko przyrodnicze i zjawiska w nim zachodzące
- wykonuje proste doświadczenia i interpretuje ich wyniki
- samodzielnie dociera do różnych źródeł informacji
- przedstawia na forum klasy wyniki swojej pracy

Postawy

- postawy proekologiczne i prozdrowotne
- odpowiedzialnego działania na rzecz środowiska
- zaangażowania podczas pracy lekcyjnej
- aktywnego udziału w konkursach przyrodniczych str. 3

Formy aktywności uczniów podlegające ocenie:

- Prace pisemne – sprawdziany, testy i kartkówki
- Odpowiedzi ustne
- Prace domowe
- Prowadzenie zeszytu przedmiotowego i ćwiczeń
- Dodatkowe pomoce dydaktyczne potrzebne do lekcji
- Praca indywidualna i zespołowa
- Prace długoterminowe – albumy, zielniki, plakaty, gazetki itp.
- Aktywność w czasie lekcji i działalność pozalekcyjna – konkursy, kółka, organizacje proekologiczne, udział w akcjach ekologicznych itp.

Aktywność pozalekcyjna wpływająca na podwyższenie oceny:

- Sukcesy w konkursach przyrodniczych i ekologicznych
- Duże zaangażowanie w pracy na rzecz ochrony środowiska
- Działalność w kołach zainteresowań

V. ZASADY OCENIANIA

- Każdy uczeń jest oceniany systematycznie.
- Wszystkie oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).

- Sprawdziany pisemne są obowiązkowe. Sprawdziany w formie pisemnej lub testowej przeprowadzane są po zakończeniu każdego działu.
- Nauczyciel zapowiada sprawdziany co najmniej tydzień wcześniej, a oddaje je poprawione w ciągu dwóch tygodni.
- Uczeń, który uzyskał ze sprawdzianu lub testu ocenę niedostateczną, dopuszczającą, dostateczną, dobrą może ją poprawić (ocenę niedostateczną poprawia obowiązkowo) w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika przy pierwotnej ocenie ze sprawdzianu lub testu.
- Uczeń, który nie zgłosił się na sprawdzian lub test z przyczyn usprawiedliwionych, musi przystąpić do niego w ciągu dwóch tygodni od daty powrotu do szkoły. Jeżeli nieobecność jest nieusprawiedliwiona, uczeń przystępuje do niego na pierwszej lekcji, na którą przyszedł.
- Sprawdziany oceniane są punktowo, a następnie przeliczane na skalę procentową odpowiadającą poszczególnym ocenom:

100% - celująca

99% – 91% – ocena bardzo dobra

90% – 75% – ocena dobra

74% – 51% – ocena dostateczna

50% – 31% – ocena dopuszczająca

30% – 0% – ocena niedostateczna

- Uczeń może 2 razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny (nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów, testów i kartkówek). O tym fakcie uczeń jest zobowiązany poinformować nauczyciela na początku lekcji.
- Uczeń za nieprzygotowanie do lekcji (brak zeszytu ćwiczeń, zeszytu przedmiotowego) oraz brak pracy domowej otrzymuje „-”, trzy „-” skutkują otrzymaniem oceny niedostatecznej.
- Aktywność na lekcjach, nagradzana jest „+”. Za każde trzy zgromadzone „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Przez aktywność na lekcji rozumiemy częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, wykonywanie dodatkowych zadań w czasie lekcji, aktywną pracę w grupie.
- Uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnić przerobiony zakres materiału, zadania w zeszycie ćwiczeń, notatki w zeszycie i odrobić zadania domowe.
- Ocenę z bieżących tematów (do 2-3 lekcji wstecz) uzyskuje uczeń z krótkich kartkówek i odpowiedzi ustnych. Kartkówki nie muszą być zapowiadane lecz podlegają poprawie.
- Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu ćwiczeń i zeszytu przedmiotowego
- Uczeń mający kłopoty w nauce może zgłosić się do nauczyciela z prośbą o dodatkową pomoc.

Mogą to być:

- dodatkowe konsultacje (po uzgodnieniu z nauczycielem),
- prace ułatwiające i przybliżające zrozumienie problemu,
- pomoc koleżeńska,
- ścisła współpraca z rodzicami.

VI. OCENIANIE ŚRÓDROCZNE I ROCZNE

Ocena semestralna i końcowo roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

O ocenie decydują:

- oceny samodzielnej pracy ucznia (sprawdziany, testy, kartkówki, wypowiedzi ustne, prace domowe, zadania w zeszycie ćwiczeń, prace praktyczne),
- oceny wspomagające (aktywność na lekcji, prace dodatkowe, udział w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach).

Największą wartość mają:

- sprawdziany pisemne, testy, kartkówki, udział w konkursach przedmiotowych
- wypowiedzi ustne
- prace praktyczne
- rozwiązywanie problemów, uzasadnianie, wnioskowanie
- aktywność

Oceny semestralne i końcowe ustala się w stopniach według skali:

- celujący - 6
- bardzo dobry – 5
- dobry – 4
- dostateczny – 3
- dopuszczający – 2
- niedostateczny -1

Ocena klasyfikacyjna semestralna/roczna ustalana jest według następującego schematu opierając się na średniej ważonej według następującego schematu:

Zakres średniej ważonej obliczanej na podstawie ocen szkolnych (dziennik elektroniczny, dziennik papierowy)

- 0,00-1,74 – niedostateczna
- 1,75-2,74 – dopuszczająca
- 2,75 -3,74 – dostateczna
- 3,75-4,74 – dobra
- 4,75-5,74 – bardzo dobra
- 5,75-6,00- celująca

Dla ocen ustalone zostały następujące wagi:

- praca klasowa, test – 6
- kartkówka – 3
- praca domowa – 2
- laureat konkursów – 5
- aktywność – 1
- odpowiedź ustna - 2

VII. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW

1. Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie są zapoznani z PZO
2. Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria

3. Sprawdzone i ocenione sprawdziany i kartkówki otrzymują do wglądu uczniowie, rodzice zaś otrzymują do wglądu na życzenie
4. Prace pisemne są przechowywane w szkole do końca bieżącego roku szkolnego
5. Nauczyciel na pierwszym zebraniu informuje rodziców o sposobie oceniania z przedmiotu. Oceny cząstkowe i klasyfikacyjne są rodzicom przekazywane osobiście na zebraniach rodzicielskich, comiesięcznych spotkaniach tzw. Dniach otwartych lub przez dziennik elektroniczny.

Ewaluacja PZO

Pod koniec roku szkolnego nauczyciel wspólnie z uczniami dokonuje analizy funkcjonowania przedmiotowego systemu oceniania na lekcjach geografii. Ewentualne zmiany w PZO będą obowiązywały od następnego roku szkolnego.

VIII. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE W KLASYFIKACJI SEMESTRALNEJ I ROCZNEJ

Uczeń otrzymuje **ocenę niedostateczną** jeżeli:

- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności
- nie opanował minimum programowego
- wykazuje wyraźny brak zainteresowania przedmiotem
- swoją postawą uniemożliwia pracę innym
- nie wykonuje zadań postawionych przez nauczyciela lub realizowanych przez grupę

Uczeń otrzymuje **ocenę dopuszczającą** jeżeli:

- rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody
- posiada , przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska naturalnego
- opanował materiał programowy w stopniu elementarnym
- przy pomocy nauczyciela lub kolegów potrafi wykonać proste polecenia, wymagające zastosowania podstawowych umiejętności wymaganych w procesie uczenia się przyrody
- rozumie prosty tekst źródłowy
- jest biernym uczestnikiem zajęć, ale nie przeszkadza w ich prowadzeniu

Uczeń otrzymuje **ocenę dostateczną** jeżeli:

- opanował wiadomości i umiejętności w stopniu podstawowym
- zna podstawowe pojęcia przyrodnicze
- rozpoznaje i ocenia postawy wobec środowiska przyrodniczego
- posługuje się mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej
- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym oraz opisuje je
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji przyrodniczej

- potrafi wykonać proste zadania pisemne oparte na podręczniku lub innych źródłach wiedzy
- pracuje niesystematycznie, niechętnie wykonuje powierzone zadania

Uczeń otrzymuje **ocenę dobrą** jeżeli:

- posiada niewielkie luki w wiadomościach i umiejętnościach rozwijanych na lekcjach
- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody
- korzysta z różnych źródeł informacji
- dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka
- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego
- ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrodniczym
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologią przyrodniczą
- dobrze posługuje się mapą geograficzną – potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy
- systematycznie i efektywnie pracuje na lekcjach, potrafi sformułować dłuższą wypowiedź
- pomaga innym, nigdy nie przeszkadza w pracy

Uczeń otrzymuje **bardzo dobrą** jeżeli:

- opanował w pełni materiał programowy
- projektuje doświadczenia i prezentuje je
- dostrzega i ocenia związki w przebiegu zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka
- przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebiegu procesów naturalnych w przyrodzie
- wyjaśnia i rozwiązuje naturalne procesy w przyrodzie
- samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela, posługując się zdobytymi umiejętnościami
- systematycznie pracuje na lekcjach
- sprawnie korzysta z dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji
- wykorzystuje wiedzę z przedmiotów pokrewnych
- bierze udział w konkursach przyrodniczych
- formułuje dłuższe wypowiedzi zawierające własne sądy i opinie
- wykazuje się aktywną postawą w klasie, poproszony nigdy nie odmawia wykonania dodatkowych zadań, aktywnie uczestniczy w rozwiązywaniu zadań realizowanych przez grupę, często wykazuje własną inicjatywę

Uczeń otrzymuje **celującą** jeżeli:

- posiada wiadomości wykraczające poza materiał programowy
- samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania przyrodnicze
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązania konkretnych problemów
- odnosi sukcesy w konkursach, w których wymagana jest wiedza przyrodnicza wykraczająca poza program nauczania
- samodzielnie sięga do różnych źródeł informacji
- prezentuje swoje umiejętności na forum klasy
- potrafi udowodnić swoje zdanie używając odpowiedniej argumentacji
- jest bardzo aktywny i autentycznie zainteresowany tym, co dzieje się podczas zajęć

lekcyjnych

IX. WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA UCZNIÓW

Klasa 4

Uczeń:

- wymienia czynniki warunkujące dobre samopoczucie w szkole i w domu,
- stosuje w praktyce zasady zdrowego stylu życia,
- klasyfikuje składniki przyrody,
- posługuje się przyrządami optycznymi służącymi do obserwacji przyrody: lupą, mikroskopem, lornetką,
- określa kierunki geograficzne,
- odczytuje informacje z planu i mapy,
- posługuje się mapą w terenie,
- omawia zmiany stanu skupienia wody,
- dokonuje pomiaru składników pogody (temperatury powietrza, opadów, ciśnienia atmosferycznego, kierunku i siły wiatru),
- omawia pozorną wędrówkę Słońca nad widnokretem,
- opisuje zmiany pogody i przyrody w poszczególnych porach roku,
- omawia zasady pielęgnacji roślin doniczkowych i zwierząt,
- planuje, przeprowadza i dokumentuje obserwacje i doświadczenia przyrodnicze,
- omawia wybrane czynności życiowe organizmów,
- wskazuje zależności pokarmowe w przyrodzie,
- omawia budowę i funkcjonowanie układów: pokarmowego, oddechowego, krwionośnego, ruchu, rozrodczego, oraz narządów zmysłów człowieka,
- omawia zasady higieny poznanych układów narządów,
- charakteryzuje okresy rozwojowe człowieka od noworodkowego do starości, ze szczególnym uwzględnieniem okresu dojrzewania,
- podaje przykłady chorób zakaźnych i pasożytniczych,
- omawia zasady postępowania w przypadku zarażenia się chorobami zakaźnymi i pasożytniczymi, omawia zasady dbałości o ciało i ubranie,
- podaje przykłady sytuacji niebezpiecznych w domu i poza domem,
- omawia sposoby udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
- wyjaśnia, dlaczego uzależnienia są niebezpieczne,
- omawia warunki życia w wodzie,
- omawia elementy budowy rzeki,
- podaje przykłady przystosowań organizmów do życia w wodzie,
- charakteryzuje strefy życia w jeziorze, morzu i oceanie,
- omawia znaczenie mórz i oceanów,
- rozpoznaje wybrane organizmy wodne (roślinne i zwierzęce),
- rozpoznaje wybrane rodzaje skał,
- omawia etapy powstawania gleby i rolę organizmów glebowych,
- wymienia czynniki warunkujące życie na lądzie, • charakteryzuje las,
- omawia typy lasów występujących w Polsce,
- rozpoznaje wybrane gatunki drzew, krzewów i roślin zielnych,

- rozpoznaje wybrane gatunki zwierząt lądowych żyjących w lesie, na łące, na polu i w sadzie, omawia warunki życia na łące,
- omawia warunki życia na polu i w sadzie.

X. DOSTOSOWANIE PZO Z PRZYRODY DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.